

Og fólkaflokkurin hevur við hesum talu og skrivitrýsti í Føroyingum skapt eitt tilikt stikni og vannvirðing fyrri at offra sína meggi og mátt fyrri at uppbyggjan av almennum stovnum og mið-

stúðlum, at tær ungu, gávaðu og arbeiðsfúsu og skapandi kreftirnar halda seg burturl, menn detta í hitt mest ónationala, ið er:

»vertin liggur á hvat annar fær, eg skal nora at mæ.»

VI

Skulu vit veita tinguin arbeiðsmegi og stimbur at tæna fjældini ella skulu vit skráseta, at tungið skal standa bert og veikt, og at fólkið einans skal lita á hin einstaka spekulantin?

Ert tú nationalur svarar tú:

Vit skulu veita tinguin arbeiðsmegi og orku!

Men hvat hevur fólkaflokkurin svarað?

Tá ið javnaðarmenn hava sett fram inntøkuuppskot til tingið, hava

fólkaflokksmenn sett seg imóti við hond og fót, og harvið hava teir verið imóti allari landsuppbygging, andaliga, figgjarliga sum vinnuvegaliga. Fólkaflokksmenn vildu at verja privatpengamannin heldur enn at stimbra tingið, ið skal arbeiða fyri alt Føroya fólk.

Viðamálið einaferð enn.

Jóanes bóndi Patursson hevur ikki bert í einari, menn í tveimum avgerandi syftum spent bein fyri viðatilførsluni.

I Føroya, Social-Demokrati hevur fleiri ferðir verið drigið fram, at javnaðarmenn í vørunevndini í góðari tíð, t. v. s. tá ið viðatilførslan var ótarnað av »restriktiðnum», reistu málið um, at hitt almenna skuldi fara undir at keypa rúgvur av víði og øðrum byggitilfar niður fyrri. Men hetta varð felt av Jóanes bónda Paturssyni, Samuel Ellefsen og sambandsmonnum. Jóanes helt tá eins og hann plagar lovtalir fyrri okkara grossistum. Teir ið høvdu haft og høvdu viðahandilin í hondum, teir vóru mikið dúlgari enn hitt almenna. Tað var eingin grund hjá tí almenna, at blanda seg uppi viðahandilsskapin hjá teimum, o. s. fr. helt hann. Úrslitið var, at viðahandlarnir vórðu spurdir um teir kundu og um teir vildu átaka sær at keypa og flyta tær neyðturvuliga við til landið.

Teir svaraðu: **JAI!**

Harra Jørgensen hevur roynt at umborið viðahandlarnar. Men hann hevur ikki við einum orði kunnað rongt tað, ið blaðið hevur greitt frá hesum máli viðvikjandi.

Eg skal loyva at greiða frá eini aðrari syftu í stríðnum fyrri viðatilførslu:

Havnar handverksmeistarafelag hevði lagt á ting at fáa hitt almenna at leggja orkuna á at fáa meira við til landið.

Málið varð beint í vørunevndina. Eg var tá limur av hesi nevnd. Nevndin stevndi konslinum Jil samráðingarfund um viðamálið.

Frá javnaðar- og sambandsmanna síðu varð troðkað á konsulin og yvir fyrri honum ávist hvussu avgerandi neyðugt hjá okkum Føroyingum tað var at fáa meiri við.

Undirskrivaði helt millum annað fram, at vit Føroyingar høvdu sett og settu framvegis liv í váða í siglingini til Bretlands við matvørum. Vit áttu tí rætt til at fáa vørur til nakað tað sama virði í staðin. Vit skulu reparera skip okkara. Vit mistu skip og skuldu hava skip í staðin. Fólkinum treyt hús o. s. fr.

Tó bað Jóanes Patursson um orðið:

»Føroyingar dugdu betri at klára seg fyrr enn nú. Tá bygdu teir hús av grót og flag. Rekavið høvdu teir til tak. Tað kláraðu teir seg við. Teir litu ikki á aðrar. Men nú eru vit komnir í tann vana altíð at lita á aðrar»

..... Soleiðis talaði fólkaflokksmadurinn í nevndini yvir fyrri tí bretska konslinum, tá ið talan varð um at fáa Bretar til at lata okkum fáa meiri við.

Konsulin svaraði Jóanesi har eftir og helt fyrri, at hann eisini

Arbeidarar og fiskimenn, lat ikki fólkaflokkinn vill-leiða tykkum nú 24. august nærkast.

helt byggiðprogrammið kring Havnina vera temmuliga stórt.

Hær sótu vit.

Hvat skuldu vit?

Jóanes bóndi Patursson hevði tikið beinini undan okkum.

Við Norðagøtu,

1. august 1943.

Jacob Fr. Øregaard.

Skaða-politikkur.

Ein má siga, at tað var stórt spell at tann senja, politiskir flokkar vóru gingnir til, skuldi enda og aftur kanska istaðin eitt stórt eljustríð íbirtast, har einki fæst á skafti í tinguin. Øll fólk, sum ikki av villari ósing eru gjørd tápulig og heilavill, mugu ásanna, at hetta tingið, sum nú hevur sitið, hevur gjørt gott verk, og at einki ting hevur fingið framt meira positivt arbeiði, ið stimbra okkum kann og menna okkara serstaðu, enn hetta. Tann staða, ið hin eini flokkurin valdi at taka vitnar æntin um politiskan býttleika ella politiskt illssini. Ti øll menniskjur við einum sindri av skili, vita, at tað var ógjørlegt at taka fullveldi tá, tá ið Føroyar og Danmark vóru atskild, bæði tí at figgjarstaðan í Føroyum var so út av lagi ring, og tí at tað herveldið, sum tók okkum, segði alt fyrri eitt, at teimum ikki dámdu nakra broyting, so leingi kruggið ástóð uttan ein slik, ið kriggsviðurskiftini skuldu gera neyðug. Skuldi nakað verða broytt, máttu Føroyar og eitt fritt Danmark sjálvi tingast um staðuna sínámillum. Og nú tá ið brandurin er útveittur, og alt fólkið er komið í stríð og klandur av teirra ávum, nú siga hesir menn, at einki kann gerast við okkara staðu til danska ríkið, fyrr enn kruggið er endað. Slikt má ein siga er meira enn ábyrgdarleysur atburður. Hesir menn tykjast at rokna við einum fólk, sum einki minnist og einki fatar.

Men tann framferð, ið nýtt hevur verið hesa tíð, ber fullvegis prógv um, at menn sýnast ikki at kenna — ella hava skil fyrri — ábyrgd og skyldu.

Nú hevur leikað og leikar í eitt slikt ódnarstríð millum so at siga allar tjóðir á jørðini. Eitt religiósstríð, kunnu vit siga, sum ikki hevur haft sín lika í verðaldarsøguni — allir kendir og royndir samfelagsstuðlar hava staðið og standa og rilla, ein bardagi um lívsáskoðanir, so djúptgangandi í

mannalivinum, sum vit ikki rættuliga kunnu fata. Her eru kreftir frammi, sum um tær vóru við yvirlutan, høvdu soleiðis broytt alt, at vit høvdu kent okkum sum verið upprýkt við rót, »eksistensen» hjá fólki og londum hevur staðið í váða, eitt stríð um alla ta vesturlendsku mentanina.... Og meðan hevur her í Føroyum verið fært eitt persónsstríð, sátt illtangi og illvilji móti landsmonnum og í hvørjum andarelli sett svikjarmerki á teir, sum ikki høvdu somu hugsan sum ein sjálvur ella sum ikki fingust at ganga við til tað, ið var ógjørlegt, og sum teir sjálvir als ikki í álvara ætlaðu.

Og so fært eina ómannsliga agitation móti landi og fólk, sum var fjóttrað og avstongt frá okkum og sum tí ikki longur kundi ávirka okkum og avlaga okkum sum fólk. Tað var beinari, at menn, sum tráddu frammi, sum fólksins leiðarar og undangongumenn, upplærdu okkara fólk og góvu tí virðing fyrri okkara samfelagsstuðlum, sum vit hava arvað frá forfedrum okkara, gingu undan tí við politiskari siðmenning og lægdu fast grundarlag undir góða, gamla mentan.

Ivaleynt eru vit nógv í hesum landi, sum ynskja egðið flagg, rætt fyrri okkara móðurmáli í øllum lutum og eitt stýrisslag, sum kann fjálga og menna øll okkara tjóðskaparligu eyðkenni; men okkum hevði dámað best at fingið tað tjóðskaparliga skrólið og reypíð burtur, alt hetta, sum er »uppá-tikið» og sum fløðir yvir altíð, og tí gerst vamlisligt. Tað eru altíð tey, sum minst reypa og rópa, ið dyggast eru, og sum kunnu verða álitandi, tá ið ástendur. Tann, ið kennir nationala ábyrgd og ikki vil liva nationalt av einum øðrum fólk, gleðir seg at siggja flaggið á ognum, hann sjálvur eigur og sjálvur føðgar. Tá ið vit sjálvi eru fætt á bera útreiðslur til hospitalir skiparaskúlar og aðrar skúlar, kunnu vit vinda flagg á stong á hesum ognum, men áðrenn vit kunnu tað, mugu vit heldur bita tað í okkum og vera varin í orðum.

Snábi.

Arbeidarar og fiskimenn!

Einasti flokkur, ið av øllum alvi hevur vart interessur tykkara á tingi er javnaðarflokkurin.

Gerið tí tykkara skyldu, við at greiða atkvøðu fyrri flokkinum 24. aug. í ár.